СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIII. Ч. 26. НЮ ЙОРК І ДЖЕРЗІ СИТІ, вівторок, 6-го лютого 1945. No. 26. NEW YORK and JERSEY CITY, Tuesday, February 6, 1945. VOL. LIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ПЛЯН СТВОРЕННЯ СВІТОВОЇ КОМІСІЇ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕКИ ПРАВ ЛЮДИНИ

НЮ ЙОРК. — Створення „міжнародньої комісії для забезпеки прав людини і основних вольностей" у будучій світовій мировій організації Обєднаних Держав домагався Джан В. Дейвис, бувший американський амбасадор до Англії. Він виголосив відповідну промову по радіо до населення Америки в неділю 4. лютого. Промова була вислідом нарад Комісії для Студій над Організацією Миру. Зазив до створення такої комісії підписали 150 провідників у різних ділянках народнього життя.

У зазиві приймається постанови з Домбартон Овкс як початок для організації миру, але ці постанови „це обіцянка й визов" — сказано в зазиві. „Визов для нас, щоб допильнувати сповнення обіцянок для забезпеки прав людини".

У своїй промові сказав між іншими Дейвис: „. . . бож не може бути така установа, як тривалий мир, коли він не буде побудований на пристойнім трактуванню людських істот".

Велес домагається заінкорпорування засад свободи в міжнародній організації.

Бувший підсекретар стейту Сомнер Велес брав участь з промовою на обіді нюйорського відділу Американського Жидівського Комітету в готелю Валдорф Асторія. Він знову повторив свої погляди на забезпеки миру і знову пригадав, що Міжнародня Хартія Прав Людини мусить гарантувати кожній одиниці з кожної раси й віри у всіх краях основні права життя, свободи й шукання за щастям. Не можна годитися признати права суверенности для держави, яка позбавляє одиниці на своїй території основних прав життя й твердити, що ці права належать до внутрішніх справ держави.

Є лише один спосіб, твердив Велес, для мешканців Злучених Держав, перевести в життя ці домагання, а це „наставати, щоб уряд Злучених Держав подбав, щоб будуча світова організація помістила в своїм чартері зобовязання, що кожна держава, яка буде допущена до міжнародньої організації зобовязує загарантувати своїм землякам постійну можливість користуватися правами людини".

Велес поставив теж домагання, щоб „кожний кримінальник, аж до останнього, який є відповідальний за масові вбивства і зорганізовані ліквідації в Европі дізнав строгої справедливости.

ВЯЗНІ ПОМАГАЮТЬ ВОЄННІЙ ГРОДУКЦІЇ.

ОЛБЕНІ (Ню Йорк). — Від серпня 1942. р. до жовтня 1944. р. вязні нюйорського стейту випродукували воєнних дібр вартости $42,000,000, як про це сповіщає Товариство Вязнів Стейту Ню Йорк. Продукція могла бути ще вищою, але не стає матеріялів. Товариство Вязнів домагається від легіслятури ухвалення відповідних законів, щоб вязнів можна ще більше використувати для воєнної продукції.

ПЛЯНУЮТЬ МЕЩКАННЯ ДЛЯ „БЕЗДОМНИХ" КОНГРЕСМЕНІВ.

ВАШИНГТОН. — Усі сенатори й конгресмени погоджуються на одно, а це, що недалеко капітолю треба побудувати апартаментовий дім для приміщення „бездомних" законодавців. Цією справою клопочеться конгресмен Лутер Патрик зАлабами. Він скликує зібрання конгресменів для обговорення пляпів будови такого дому коштом $3,000,000. Він твердить, що ніодин законодавець не притивиться плянови. У такому домі моглиб мешкати не лише конгресмени, але теж і конгресові посланці.

ВЕТЕРАНИ НЕ ЖДУТЬ НА ВИШКІЛ ПРИ ПРИНИМАННЮ ПРАЦІ.

ВАШИНГТОН. — Воєнні ветерани, неспосібні до бою, радо приймають працю в різних підприємствах, не ждучи на окреме приспосіблення до праці, як це передбачує плян, вироблений Адміністрацією Ветеранів. З кінцем 1944. р. було 150,000 ветеранів, які мали перебувати вишкіл і діставати відповідну платню упродовж науки. Одначе лише 9,359 зголосилося на курси регабілітації, як їх називають, а інші навіть не пробували виповнювати відповідні аплікації. Вони винайшли, що робота у підприємствах їм ліпше поплачується і тому стали до праці. Такий поступок ветеранів підтримує настрій інших робітників, бо ветерани не нарікають на свою долю, а хочуть прислужитися до скорого покінчення війни.

ПРОПАЛО 45 МІЛЮНІВ ДИКИХ КАЧОК.

ВАШИНГТОН. — Відділ Риболовлі й Ловецтва при департаменті рільництва розсліджує, що то сталося із 45,000,000 диких качок, які не появилися цього року в стейті Луїзіяні. Звичайно 25% канадійських диких качок перелітає зимою до Луїзіяни.

ШУКАЄТЕ ПРАЦІ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі".

Домагається Ленд-Лізу для відбудови повоєнної Европи

КЛІВЛЕНД. — Щедрість Злучених Держав у регабілітації знищеної Европи по війні не лише буде признакою сповнення морального права, але ще й причиниться до економічного добробуту на нашій території — отакі погляди висловив монсіньор Джан Райен, директор Суспільного Департаменту при Краєвій Католицькій Конференції Добродійности. Райен твердив, що взірець Ленд-Лізу дає найліпшу розвязку питання, як перевести допомогову акцію для регабілітації Европи. На його думку після перемоги над Німеччиною Америка буде могла із своєї продукції давати по 5 білюнів рінно в виробах, а водночас ще й піднести нашу життеву стопу.

ЖИДИ ДОМАГАЮТЬСЯ ГЛЬОБАЛЬНОЇ ХАРТІЇ ПРАВ

НЮ ЙОРК. — Мирова післявоєнна програма Американського Жидівського Комітету принята на нарадах у Валдорф Асторія Готелю обіймає 7 точок. Між іншими комітет вийшов з домаганням, щоб Обєднані Держави проголосили Міжнародню Хартію Прав, яка обнялаб „засади прав людини, основні свободи, релігійну волю і расову рівність". Комісія, складена із 47 осіб, піддала під голосування ці пропозиції, а їх принято на тайнім засіданню.

Між точками є теж домагання узнати незаконним зорганізоване „прилюдне або приватне підбурювання проти релігійних, етнічних та расових груп".

ДЕФІНІЦІЮ СОЦІЯЛІЗМУ МАЄ ВИРІШУВАТИ КОЖЕН ДЛЯ СЕБЕ

НЮ ЙОРК. — З нагоди 40-ліття існування Ліги Промислової Демократії відбувся обід в готелю Рузвелт, в якому взяло участь 500 представників робітничих, суспільних і виховних груп. Вчасі обіду виголосив програмову промову д-р Френк Скат, предсідник Федерації Канадійської Кооперативної Батьківщини. В ній він висловив погляд, що „американський рух лівого крила" повинен виминати доктринерського підходу до економічних питань, але всетаки повинен бути радикальним. „Ми в Канаді не вагаємося називати себе соціялістами, але ми настаємо на те, щоб ми самі для себе могли рішати, що треба розуміти під соціялізмом. Ми не годимося йти сліпо за якоюсь одною сектою чи школою. Правда, існують певні форми так званого фільософічного соціялізму, котрі ми повинні відкинути" — твердив д-р Скат.

Конференція трьох потуг почалася, але її місця ще не виявлено

ЛОНДОН. — Тепер уже нема ніякого сумніву, що конференція Рузвелта, Чорчила й Сталіна вже почалася. Ціла Европа тепер повна різних догадів, де саме ця конференція відбувається.

Найбільше зацікавлені цим питанням німці, котрі й пускають різні чутки в тій справі, сподіваючися, що заперечуючи їх, Аліянти зрадять осідок конференції. Кажуть одні, що вона відбувається в Каїро, в Єгипті. Інші кажуть, що в Румунії. Ще інші, що в Советському Союзі, а ще інші, що коло берега Чорного Моря, на кораблі.

Друга група догадів щодо конференції відноситься до предмету нарад. Націстичний уряд сподівається, що з конференції вийде заклик Аліянтів до німців здатися негайно або рішитися на свою знищення. Тому націстичний уряд почав уже тепер спеціяльну кампанію за те, аби ослабити враження такого заклику.

Ще іншу кампанію націстичний ряд повів проти Комітету Вільної Німеччини, що органі зувався в Советськім Союзі. Націсти кажуть німцям, що вони не мають довіря до генерала фон Зайдліца, що стоїть на чолі того комітету; націсти, мовляв, його вважають не політичним провідником, а дезертиром і зрадником.

Націстична пропаганда зо шкіри вилазить, аби переконати німців, що їх тепер жде або перемога або Сибір.

Одночасно націстичний уряд затіснив цензуру над новинками з Німеччини, стараючися не пустити з неї вістки про поведінку цивільного населення. До Стокгольму одначе доходять вісти, що останні американські рейди на Берлін убили там 20,000 осіб та що дезертири й спроваджені на рабів робітники граблять по місті й мордують.

ПОШИРЯЮТЬ ТЕРИТОРІЮ ЛЮБЛИНСЬКОГО УРЯДУ

ЛОНДОН. — Команда Червоної Армії поширяє територію влади тимчасового польського уряду, признаного советським урядом і Чехословаччиною. За останніми вістками, тому урядови признано вже право навіть на добутім від Німеччини Шлеску.

Цей уряд признав ще болгарський уряд.

ЕСПАНСЬКІ ФАШИСТИ ВСЕЩЕ ЖДУТЬ ПЕРЕМОГИ НАЦІЗМУ

ЛОНДОН. — Еспанське фашистівське радіо в Валяльоліді остерігає слухачів не піддаватися розпуці, але далі ждати перемоги націзму, бо мовляв німці держать ще на останню годину якийсь надзвичайний военний засіб. Каже це радіо, що Німеччина це одинока держава в Европі, що може „очистити виднокруг Европи", та що тепер тільки Німеччина й Еспанія „мають в собі жизненні сили Европи". Радіо радило довіряти насліпо кожному словови д-ра Гебельса.

ОСЬ ТАК ВИГЛЯДАЄ ТЕПЕР ВАРШАВА, СТОЛИЦЯ ПОЛЬЩІ. — Як колись з давної Трої, як її збурено, остала тільки „стирта гною", то подібне є і з містом Варшавою, що багато потерпіла на самому початку війни, а тепер, в часі боротьби польських повстанців з німцями, зістала цілковито знищена. Остало з неї щось таке, що є перед нашими очима.

АМЕРИКАНЦІ В МАНІЛІ, СТОЛИЦІ ФИЛИПИНІВ

ГОЛОВНА КВАТИРА АМЕРИКАНСЬКИХ ВІЙСЬК НА ОСТРОВІ ЛЮСОНІ. — Американські війська ввійшли в суботу вночі до столиці Филипинських островів Маніли.

Доконали цього по зручних і небезпечних маневрах війська Першої Дивізії Кавалерії, котрі добилися до північного берега ріки Пасігу, та заняли цивільний концентраційний такор Санто Томас. Вони перемогли сторожів табору, і поставивши сторожу над табором, стали входити до міста зо сходу. Вони заняли потім палату Пальоканан в серці міста. Тимчасом війська 37. Дивізії ввійшли до передмість з півночі та захопили летнище Грейс Парк.

За останніми вістками, японці ще держаться у старім місті, званім Інтрамурос, що лежить на південнім березі ріки Пасігу.

Підчас коли війська Першої Дивізії кавалерії вдиралися до міста зо сходу, а війська 37. Дивізії Піхоти з півночі, війська Повітряної Дивізії злетіли парашутами на Тагайтай, заняли його та стали наступати на столицю з полудня.

Ворог не ставив великого зорганізованого опору. Цей майже обмежався до огню снайперів, але цього було багато.

Японське радіо вже признало, що американські війська досягнули Маніли, але каже, що японці ставлять американцям завзятий опір.

ВЕЛИКИЙ РЕЙД СУПЕРФОРТЕЦЬ НА СЕРЦЕ ЯПОНІЇ.

ПЕРЛ ГАРБОР. — Японське радіо донесло, що поважний відділ американських суперфортець ударив у неділю по головнім японськім острові Гоншу (на ньому находиться столиця Токйо). Донесення не згадувало, котрі міста побито бомбами, але каже загально, що промислові округи міста Кобе й Осаки.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКА В ЕВРОПІ РОЗБИВАЮТЬ ДРУГИЙ БЛЬОК ЛІНІЇ ЗИГФРИДА.

ГОЛОВНА КВАТИРА АЛІЯНТСЯКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Війська Американської Першої Армії передерлися незвичайно скоро крізь першу лінію Західного Муру на схід від міста Моншаву та розпустили свої сили поза цим проломом з міста Шляйдена для удару на другий бльок оборони Лінії Зигфрида. Поза цим бльоком находиться сітка шляхів і залізниць, що має величезне значіння для німецького західнього фронту.

Три милі на північний захід від Шляйдена інші американські війська заняли місто Вользайфен, 1,000 ярдів від гати Урфу на ріці Рур. „Асошіейтид Прес" каже, що в цьому місці американці прорвалися вже крізь Лінію Зигфрида та що перед ними є тільки земні вали.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ОКРУЖАЄ ФОРТЕЦЮ КІСТРІН.

ЛОНДОН.— Російські панцирні відділи обійшли боком фортецю Кістрін, на котру спирається головна оборона німецької столиці. Одночасно Червона Армія вбила глибше клин між Кістрін та балтійський порт Стетін. За донесенням з Москви, совєтські війська заняли Бервальде, де вони дійшли на віддаль 89 миль від Берліна. У Східній Прусії совєтські війська розкололи німецькі війська на півострові Замлянді й доперли до заливу Данціга.

ПЕРЕД ВІДСТУПОМ З ПОЛЬЩІ НІМЦІ МОРДУВАЛИ ЦИВІЛЬНЕ НАСЕЛЕННЯ.

ЛОДЗЬ (Польща) — В останні дні свого панування в цьому місті німецькі війська вимордували 1,000 до 3,000 польських політичних бранців. Коли команда німецьких військ переконалася, що російські війська наступають так скоро, що німці не вспіють навіть знищити своїх магазинів воєнних припасів, вона звернула всю свою силу на винищуваня цивільних людей.

23 МІЛІОНИ БЕЗДОМНИХ НІМЦІВ У РАЙХУ.

ПАРИЖ. — За обчисленнями аліянтської головної команди, в Райху находиться принаймні 23 міліони осіб, що вийшли зо свого постійного місця побуту, втікаючи перед наступаючими совєтськими військами. Це значить, що менше-більше одна третина населення Німеччини тепер находиться в становищі втікачів.

За донесеннями очевидців, стан цих утікачів, що щойно вчора вірили в своє покликання стати панами світа, оплаканий. Уряд за них не дбає, і вони здані на власні сили, котрими вони багато зробити не можуть.

ГІТЛЄР ХОВАЄТЬСЯ В МОНАСТИРІ?

РИМ. — Два єзуїти, що дісталися сюди з Австрії, оповідають, що в одному монастирі коло австрійського міста Зальцбурґа укриваєтьсяГітлер, що ще й тепер терпить від наслідків бомбового замаху з 20 липня.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.

На рік	$7.00
На пів року	$3.75
На три місяці	$2.00

Число в суботи (з англійською частиною):

На рік	$2.50
На пів року	$1.50

В Джерзі Ситі і Заграницею

На рік	$10.00
На пів року	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.

One year	$7.00
Six months	$3.75
Three months	$2.00

Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):

One year	$2.50
Six months	$1.50

Foreign and Jersey City Rates:

One year	$10.00
Six months	$5.25
Three months	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну ядреса платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

БУДУЧНІСТЬ ТЕМНА, АЛЕ ПЕВНА

Слова Гітлєра в його останній ювилейній промові: „Я невмолимий національний соціяліст і борець за мій нарід" не мають певно кращої ілюстрації, як ці пляни, що аліянтські держави лагодять для Німеччини по перемозі над нею. Ця справа стає тепер зовсім практичним питанням дня зогляду на можливе скоре й повне заломання німецького мілітарного опору.

Першим питанням, яке прийдеться вирішити Аліянтам по такім заломанню Німеччини, то зарад її територією. В першій світовій війні, по заломанню цісарського мілітарного уряду, адміністрацію Німеччини перебрали цивільні круги протимонорхісстичного наставлення. Дуже можливо, що Аліянти не були би проти того, аби й по другій війні, по упадку націзму, шукати в Німеччині якоїсь подібної цим разом, антинацістичної, групи й передати їй управу Німеччини. Нема сумніву, що це було би в користь німецькому народови. Одначе, як пише Реймонд Дениел, відомий европейський кореспондент „Ню Йорк Таймсу", Аліянти нині однодушно переконані, що в Німеччині такої групи, якій можна би віддати заряд Німеччини нема. Чому нема, догадатися не легко: всі ненацістичні групи винищили націсти. Через те Німеччина прийде під безпосередню управу Аліянтів.

Хто може було мати в тім зарядї перевагу? Каже інший кореспондент „Ню Йорк Таймсу", Гаролд Календер, що советська Росія. Отже держава, проти котрої націсти зверталися з найбільшим завзяттям, котру Гітлєр у своїй останній промові назвав головним жерелом лиха Німеччини. Що німцям було би краще зо західними Аліянтами, це знаємо від самих німців; підчас коли німці втікають на східнім фронті на захід, від Аліянтів, то на заході вони втікають на захід під Аліянтів.

Третє питання, яке прийдеться вирішувати Аліянтам, це справа карання воєнних злочинців, себто карання за лячні звірства, яких допускався німецький уряд. Джосеф Гру, американський підсекретар стейту, каже, що німцям цеї кари не минути. За це вони можуть подякувати передусім Гітлєрови й націстам.

Відтак прийде питання німецької господарки. Про це широко доносить з Лондону кореспондент „Таймсу", Чарлс Е. Іген. Аліянти задумують видно перебрати всі фабрики Німеччини, всі фінансові, всі кораблі, всі повітряні лінії. Видно, Німеччина буде довго й тяжко покутувати за свої грабіжі, яких вона допускалася по сусідних краях під впливом ідеольогії ширеної націстами.

Як супроти таких виглядів чоловік голосить явно-славно, що він, що це все справив свому народови, є його найбільшим патріотом, то ми знаємо, що це не тільки божевільна людина, але й має всіх своїх земляків за божевільних.

ЗАСКАВУЛІЛИ!

Що книжка Генрі Вилйема Чемберлина про Україну та український нарід є добра, справедлива і чесна в способі представлення історичних змагань українського народу до волі й своєї окремої держави, видно найкраще по тому, як злісно виступають проти неї комуністи і комунізуючі. Зразком такої комуністичної люти може бути рецензія на книжку Чемберлина „Ди Юкрейн-Ей Субмерджд Нейшен", що її написав Ізидор Шнайдер в журналі „Совет Рошя Тудей" з лютого, 1945.

Видно, що заключення Чемберлина, що Україна переможе тоді, як переможе світова демократія, дуже лютує тих, для яких советська диктатура і советський тоталітаризм є вже „визволенням", а ті, що є під большевицьким терором є вже „вільними" і „самостійними". Видно, що те, що написане Чемберлином у тій книжці є справді поширюванням правди про український визвольний рух, коли Ізидор Шнайдер мусів зачати свій пашквіль (що має бути „рецензією"!) від пашквілю своїх колегів, Кана і Саерса, себто від їх книжки „Саботаж"! Ось так „свій" пішов до „свого" і в тій спілці Шнайдер добирається до Чемберлина за те, що то він ніби боронить „українських фашистів" і український „фашистівський рух". Як бачимо, то й Чемберлин опинився тут між „фашистами" і Шнайдер представляє його як такого, що „свідомо чи несвідомо держить з Вісю", себто з фашистами, гітлерівцями і японськими самораями та імперіялістами... Шнайдер закидає Чемберлинови, що боронить „антисеміта Петлюру" і має відвагу видвигати таку „клевету", що в місцевих советах в Україні не-українські елементи мають більшість і перевагу, що, як пише Шнайдер, є неправдою і „звичайним фашистським расизмом"...

Як бачимо, то ця большевицька „критика" є нічим іншим, а тільки тою звичайною брехнею, якою є переповнена вся комуністична преса і те все, що дише комуністичною пропагандою. Бо тільки подумати: Навіть у таких часах як тепер, знаходиться такий американський письменник, що пригадує, як то в 1932-33 роках гинув українських нарід міліонами з голоду, викликаного московсько-советською владою з розмислом, з політичних цілей, щоб карати українські селянські маси! Чи не може тут хапати лють московських прислужників! Особливо, як ще бачать, що книжку Чемберлина американці читають і дають авторови признання за сумлінне й обективне представлення української справи.

З боку американськик українців може бути на те тільки одна відповідь:

День за днем ширім далі ту книжку масово, бо таким чином помагаємо поширяти правду про Уркаїну і український нарід. А ту правду пробують ще й нині усею силою фальшувати ті, що хотіливб, щоб український нарід був далі в неволі.

Микола Чубатий.

Чи осуджувати нам братів під червоною владою?

Перед кількома тижнями помістив я статтю на тему вірнопідданчої чолобитні інтелектуалів Західної України до Сталіна. Провідною думкою статті не було осуджувати тих українських вчених, писателів та мистців, що найшовшися під червоною окупацією по волі чи неволі мусіли писати таке вірнопідданче письмо до Йосифа Висаріоновича Сталіна. Я тільки старався накреслити тло, на якім такі заяви появляються в советській дійсности, не апробуючи такого кроку, ані не кидаючи на них за це камінням.

Порушена тема викликала дискусію, серед якої один голос різко осудив крок західно-українських інтелектуалів, клеймячи його мало не зрадою українства. В міжчасі преса донесла нам про другий подібний крок західних українців, а саме про делегацію галицького митрополита Йосифа Сліпого до Москви, в яку входили брат покійного митрополита Шептицького, протоігумен Климент Шептицький, відомий писатель та богослов о. д-р Костельник та ще два другі делегати. Депутація приїхала до Москви в ділових справах греко-католицької церкви та рівночасно принесла жертву бл. західно-українського духовенства для советського Червоного Хреста. Цей крок льояльности теж готові одні клеймити, а другі апробувати.

З дальшим тривання советської окупації таких і їм подібних потягнень західних українців буде більше, бо цього вимагає сама природа життя між чужинецькою окупацією, життя звичайно дуже мало зрозумілого для мешканців вільної країни, яким не приходилося жити під чужою владою та переходити моральні гортури. Співжиття одначе якось таки мусить укладатися.

Та те, щоб ми одні одних розуміли, є річю незвичайно важною. Без взаїмного зрозуміння добро спільної справи українського народу може багато потерпіти, коли люди того самого народу стануть починати себе щораз то менше розуміти, себто від себе відчужуватися. Нам всім одначе мусить дуже на цім залежати, щоб українці, деб вони не жили, принаймнше себе розуміли. Тому забираю ще раз голос у цій преважній справі, тимбільше, що живучи повних двацять літ під польською окупацією розумію теж можливости та неможливости підокупаційного життя з одного боку та інтерес громадський з другого.

Баланс національних інтересів під окупацією.

Середновічні схоластичні фільософи мали розумну засаду життєвої фільософії, унятої в таке речення латинською мовою: „Прімум ест вівере, деін фільософаре". По українськи це значить: „насамперед треба жити, а потім доперва фільософувати". Фільософія це шукання засад, принципів поступования. В політичнім життю ця фільософія це принціпіяльність у своїх політичних засадах. Немає найменшого сумніву, що людина своїх засад ніколи не сміє відрікатися. Коли українець раз вважає себе українцем, так він ніколи на зраду свого народу йти не може, навіть серед найгіршого. Але перша річ перед усіми принципами політики, є жити, себто існувати. Коли людина згине та й принципів не може практикувати, ані за ці принципи боротися.

Длятого преважною річю є не покидаючи своїх принципів так устроїти своє життя в такій важкій дійсности, якою є чужинецька окупація, щоб пережити і дальше жити без зради для своєї ідеї. Не дати себе умертвити без очевидної користи для самої справи.

Берім реальний факт зі заявою західно-українських інтелектуалів. Треба взяти під увагу цей факт, немов постороний додатковий, що під тою заявою мабуть куди більше є неукраїнських підписів ніж українських. Це положення підписаних українців ще погіршує, бо виставляє їх на порівнання перед ворогом окупантом з неукраїнцями. Але пропустім, що там навіть були би самі українці. Що вони мали робити, коли якісь, кола пропустім півофіціяльні, як секретаріят місцевого відділу комуністичної партії, запропонував їм таку заяву підписати.

Річ природна, що така пропозиція в советській дійсности це властиво приказ. Чи мали ні інтелєктуали, звичайно провідні люди і в установах наукових, виховних чи мистецьких, пропозицію відкинули? Очевидно, ставлю питання, що вони мали зробити не зогляду на своє власне добро, чисто особисте, добро власної скіри, як говорять. Станю питання, що вони малиб зробити з огляду на громадське добро, зогляду на добро українського народу, якого вони вірні сини та дочки.

Принціпіяліст скаже, відкинути таку пропозицію як негідну українця. Добре, припустім поступили, що вони і відкинули. Які наслідки того кроку? Знов розуміє наслідки не особисті для них, але для інтересів нації. В советській дійсности таке відкинення це підписання на себе присуду ліквідації. Дві сотні, чи три сотні людей зліквідувати в советській дійсности це нічо. Її дві чи три сотні найкращих інтелєктуальних сил вивезлиб зараз зі Львова, одних на Сибір, а других розстріляли-б. Вивезлиб їх нічю, ніхто навіть не знав би, що з ними сталося. От зникли-б люди як камінь в річку.

Нація мусить мати свою економію у витраті людей, особливо людей високо кваліфікованих, яких наново дістати не така легка справа. Ті люди через свій принціпіяльний крок позбавили націю три сотні національно вихованих і національно думаючих працівників Яка користь з того, а яка страта? Користь ніяка, страта величезна. Значиться — нація стратила. А українській нації навіть в найгірших обставинах не вільно стратити. Значиться, краще обібрати якийсь інший спосіб виходу з тої ситуації, щоби балянс українського народу не виходив цілком уемний.

Правда, часом страта фізична може бути зрівноважена користю моральною. Одначе в советській дійсности й це неможливе. Користь моральна була би, наприклад, колиб на ринку у Львові старого українського поета Щурата вели на публичний розстріл. Він держиться по геройськи і вмирає по спартанськи на очах тисячів за вільну Україну. Цілий світ згадує за те. Тоді є моральний успіх і його смерть не є мінусом в національнім балянсі, але моральною користю, та большевики ніколи до такого не допустять. До подібного вже й поляки в останних роках не допускали. Значиться, кращий був для інтересів нації інший крок, який поміг би, щоб ці інтелєктуали жили та дальше на своїх становиськах працювали так довго, як довго годен працювати без виразної зради української батьківщини.

Слід брати ще під увагу другу справу, що такий інтелєктуал не тільки сам, як такий, представляє вартість, але також звичайно він сам або з другим репрезентує якусь установу — школу, церкву, фінансову установу. Кожна ця установа має стичність з десятками, а то й сотками рядовиків, яких той інтелєктуал веде та в більшій чи меншій мірі має вплив на їхню духовість, їхню національну мораль.

І знов питання, чи вільно такій людині навіть, колиб для принципу хотів ризикувати своїм життям, ризикувати добром установи? Чи вільно епископови ризикувати можливість замкнення церков йому підлеглих та моральною розтічю його вірних? Чи вільно директорови школи зогляду на добро нації рискувати тим, що його школу або замкнуть, або на його місце прийде людина, що внесе правдиву деморалізацію серед молоді. Беремо це зогляду на національне добро. Очевидно, що відповідь наша буде — не вільно йому того робити. Він радше має обовязок там перенести моральні гортури пониження, щоби перед деморалізацією охоронити, як довго годен тих, що їх він веде. Його ніби на позір патріотичний та принціпіяльний крок був би крайно шкідливим, бо з місця віддавби людей на моральну поталу окупанта та цілого його деморалізуючого апарату.

Говорю з практики життя.

Це що говорю, це говорю з практики мого життя під польською окупацією Західної України. Сам я мав подібну ситуацію, за перших літ моєї професорської карієри, будучи директором української приватної середної школи, яка підлягала так само строгому наглядови польських влад, як державні школи. Чим менше людина має відповідальности за других, тим лекше зберігати принципи, бо зберігання принципів нікому не шкодить поза самим героєм принціпіялізму. Коли принціпіяліст є відповідальний за других, він не сміє в такій ситуації бути принціпіялістом.

Так мусіли поступати в польській дійсности всі директори українських шкіл, всі директори та голови економічних установ, наукових і т. д. З того, що нині є в Західній Україні, вношу через порівнання. Оскільки більше брутальний та безоглядний є режім советський від режіму польського, стільки більше виправдання треба найти для тих людей, що на бажання урядових сфер підписали якийсь свисток паперу, в який ні вони самі, підписані, ні Сталін, не вірять. Ці підписи це немов вентель обопільного безпеченства і цим вентилем нераз з конечности люди підяремні мусять послугуватися, щоб жити для нації та уможливити жити нації.

Надто різкі осуди, зокрема не все оправдані збоку українських людей, що живуть на ідеально прямо вільній землі, й не розуміють дуже часто можливостей праці та жертви для нації в окупаційній дійсности. Куди остріша мусіла би бути критика тих підяремних українців під адресою українських людей, що живуть на вільній землі та не вміють користати з тої волі для того самого спільного добра, якого тамтим приходиться берегти прямо серед героїзму, поміж журбою за загальне добро та особистою небезпекою, що чигає на них кожного дня;

НАЙДОГІДНІШИЙ ЧАС — ДЛЯ БАЛАМУТИ.

Московсько - большевицькі попихачі визнаються в теперішній ситуації, коли іде про добру нагоду для баламучення українського народу і перетягання українців з демократичних і самостійницьких рядів в комуністичні й невільницькі. Тому в числі У. Щ. Вістей — з 28. січня пишеться таке: „Можемо сміливо сказати, що ще ніколи не було такого сприятливого часу для народної газети „Українських Щоденних Вістей", як тепер".

Маючи „монополь" на вісти з українських земель під Советами, яким їм достарчає советська пропаганда з Москви, У. Щ. Вісті тепер проголошують, що будуть „виконувати ролю звязкового між американськими українцями і українським народом". Іншими словами будуть ще зо свого боку докладати зусиль, щоб допомогти Москві представляти поневолення України як її „визволення".

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. Я ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ОЛ. ЛУГОВИЙ. Права автора застережені.

В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА

ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ

У двох частинах

(Перший том трилогії „Огнем і Кровю")

124)

Не всі одначе втратили голови. Скорострільці засипали кулями, гахнула артилерія. Кінnота на мент змішалася, звільнила біг. Піхота оправилася, хопили знов кріси ті, що вже налагодились було піддатися. І знов крики: — кіннота! Кавалерія! — понеслися по полях, та вже не панічні, скоріше бадьорі, радісні. Полем гнався ворогови на зустріч чернігівський полк. З пів верстви зправа показалися новоархангельці, намагаючи доскочити до ворожого крила. Піхота відступила своє місце кінноті. Замовкла з обох сторін артилерія. Завязалася січа. У мент натворилося безліч фронтів і напрямків, все змішалося. Один бразк зброї, викрики, стогони, болюче іржання коней долітало у ліси. З лісу ворогови на поміч чвалало більше лав, зчепилося у борні з новоархангельцями. Стенбок і Чорний зісталися самі. Уважно слідкували за полем, не відриваючи очей від далековидів. А там боролися з перемінним успіхом. Натискала російська кіннота, подавалася німецька. Відскочила до лісу, та звідти скріплена натиснула сильніше. Чернигівці подалися, а німці рушили збоку на новоархангельців. Знов натиснули чернигівці, німці відійшли, тільки небезпеки для новоархангельців натиск не усунув. Стенбок відпровадив Чорного вести в атаку новомиргородських уланів. Опісля, щось подумавши, поманув до себе хлопця рукою.

— Боїшся? — спитав якось аж надто ласкаво.

— Нікак нет! — відповів по вояцьки малий.

— Знаеш полковника Богородицького?

— Так точно!

— Так їдь і передай наказ, нехай веде полк в поле, на піддержку чернигівцям. Бачиш, не маю кого послати. Не переплутаеш наказ?

— Будьте спокійні, у мене помять добра — похвалився малий. — Передати полковнику Богородицькому, щоб вів свій полк на піддержку чернигівському.

— Точнісенько! Ну, так гони! — Підсадив Олега на коня і тріпнув Мишку рукою. — Та гляди, вертайся, не поїдь з полком!

Хлопець потис острогами сивого і старий бадьоро почвалав у глиб ліса, зручно оминаючи стовбури дерев. Генерал зістався самий зо своїм ординарцем.

Ніжинці чекали наказу у відалі з пів верстви від обсерваційного пункту генерала. Підогнавшися до передньої сотні малий крикнув якомусь старшині:

— Де полковник Богородицький?

— Я тут, кому мене треба? — озвався старий, виходячи з Дараганом зза дерев.

— Генерал Стенбок-Фермор наказав негайно виводити полк в поле на допомогу чернигівцям! — звінко передав наказ Олег Паволоцький.

Полк рушив. Хвилин через пять ніжинці під проводом Дарагана неслися вже полями. Хлопець вернувся на обсерваційний пункт. Застав Чорного і адютайтів. Стенбок усміхнувся, побачивши його:

— Молодчина! — крикнув. — Дякую за службу!

— Радий старатися, ваше сіятельство!

Ніжинці і новомиргородці вгналися між ряди чернигівців і новоархангельців. Напорови свіжої кінної бригади ворог опертися не міг. Полки погнали ворога за Волецькі згарища, швидко зовсім зникли з овиду. Заворушилася піхота, поїхали вперед кулеметні двоколки, артилерія. На узлісся підїхала санітарна перевязочна летючка, по полю розїхалися лінійки підбирати ранених. Звичайні картини після всякого бою, — спершу людей калічать, далі стараються втихомирити їх терпіння.

Спереду не долітало ніякого згуку. Ворог видно втікав без опору. Один раз тільки схопилася безладна стрілянина, але на мінуту-півтори. Генерали виїхали на дорогу до Волчецька. Коні храпіли, неспокійно косилися очима на кожний зустрічний труп, Кидалися в боки. Вмілі руки їздців їх осаджували, заставляли йти рівно. На пів дороги прилучилися до штабу оба команданти кінно-артилерійських дивізіонів. Холмський ще здаля кричав:

— Щож, ваші превосходительства, можна поздоровити з перемогою?

— Яка там перемога! — озвався Чорний, коли оба підїхали. — От, сякий такий успіх. До перемоги ще далеко.

— Справді, нічого ясного ще нема! — слова Чорного піддержав Стенбок. — Поки не форсовано Стоходу, про перемогу говорити рано. Ось, щось довго від полків нема вістки, що з ними? Ризиковно, все таки, зіставатися без телефонічного звязку.

— Полки в русі, як його той звязок удержувати?

Генерали клопоталися без потреби. Про звязок дбали самі полкові команданти. На вулиці колишнього села Волчецька зустріли посланців зо звідомленнями від полків. Полки переслідували ворога по обох боках залізниці на Маневичі і Оконськ. Захоплено три гармати й поверх півчварта тисяч полонених.[63]) Полонені все ще прибувають. Так велике їх число спричинив наскок на походну кольону ворога, силою бригади. Свої втрати ще не виявлені. По приблизному обчисленні — близько тисячі.

(Дальше буде).

63) Це були останні здобутки 16. кінної до кінця війни. За всю війну дивізія здобула 32 гармати, поверх 250 скорострілів і коло 17 тисяч полонених. Число полонених перевищувало склад дивізії у 3½ рази. Близько половину всіх тих трофеїв здобули чернигівці.

ЛІКУЮТЬ ХУДОБУ, А ВИПРОБОВУЮТЬ НА ЛЮДЯХ

Чути в Америці приповідку: „Тбай ит ан ди доґ" — „випробуй на псови". Тепер навпаки, людина стає мимохіть досвідним сотворінням для випробовання ліків для рятування домашнього скоту. Це сталося припадково, бо наперед нові ліки стали помічні для людини, а тоді медицина почала лікувати ними звірята.

До таких ліків належуть: Сульфанілімід проти кількох звірячих недуг у коров, головно на недугу мастітіс (запалення вимини). Ветеринарі кажуть що це найбільш коштовна з усіх звірячих недуг, яка коштує фармерів у Злучених Державах більше ніж 100 міліонів річно. Другий лік це винайдений у Швайцарії, а випродукований в Злучених Державах Д. Д. Т., який вбиває комахи. Він віддає важну прислугу при винищуванню вушей на курах та приголомшує мухи, які розносять заразу по худобі. Оцей лік як порошок вирятував американську армію від тифу в Італії, бо винищив воші, які найбільше поширюють тиф. Третій лік це пенисилина. Досі ще не винайшли, як приноровити її до звірячих недуг, але експерименти йдуть дальше і є надія, що вже за рік це буде лік на звірячі недуги. Є ще й інші ліки, які служать для рятування людей і над якими ведуться досвіди, як їх ужити для лікування худоби.

Усі ці експерименти з ліками це лише частина діяльности відповідних чинників для вирятування американських фармерів від великих утрат у худобі й дробі. Урядові ветеринарі, які слідять за недугами домашнього скоту, обраховують, що втрати в худобі внаслідок недуг досягають пів біліона долярів річно. Ці обчислення неточні, бо не зараховані тут утрати, про які ніхто не повідомляє уряд. Догадуються, що треба ще додати чверть біліона до урядово стверджених втрат пів біліона.

Ці втрати великі, не зважаючи на це, що фармери видають річно 125 міліонів долярів на медицини, а окремо ще видають на закупно вітамінів для підтримання сили худоби.

До рятуваннн життя худоби заохочує ветеренарів і годовців худоби ще й це, що тепер відживлюють худобу на такий лад, що вона приносить більший хосен. Так напр. корова, що набере ваги 1,000 фунтів, дасть 6,000 фунтів молока на рік. Деякі корови дають місячно стільки фунтів молока, скільки самі важуть. Але саме тому, що збільшилася продукція молока, частини тіла, якими молоко припливає до продукції, стають більше склонні до різних недуг просто з перетоми. Звідси то походять частіші випадки недуги мастітіс. Кури, які несуть більше яєць, ослаблюють свої яєчні проводи і для них треба мати готовий лік. Льохи через перетомлення родять на четвертину менше поросят, а корови стають уляглими на недугу чахотки (туберкульози). Обраховують, що одна корова на 200 дістає туберкульозу, а між людьми трапляється один випадок сухіт на 2,000 осіб.

Коли завважали, що недуга людей і звірят є взаємнозалежна, лікарі й ветеринарі почали дбати більше за те, щоб не допускати до вибуху нової недуги між людьми. А як можна переносити недугу, слідно з того, що так звана гарячка папугаїв переноситься на курки й голуби в формі запалення легенів. У людей ця недуга причиняється до 20 відсотків смертности вчасі запалення легенів.

Важкою і досі нерозслідженою недугою є так звана недугаВанґа. У людини вона показується як „филююча гарячка". Перенесена на корову, вона причиняється до передучасного породу теляти, серед чого теля гине, а корова не дає відповідної кількости молока. Внаслідок цього уряд наказав убивати так заражені корови, і в 1942 р. було 30 міліонів долярів шкоди внаслідок дорізування таких коров. Упродовж 7 літ зарізано так заражених коров вартости 200 міліонів долярів, але врятувано половину коров від смерти. Тепер роблять досвіди з щепленням проти такої недуги, але воно ще неудосконалене.

Друга важка недуга це „мастітіс", тобто, як сказано, запалення вимен. У 1942 році втрати від такої недуги досягли 20 міліонів дол. Ця недуга може бути небезпечною і для людей, коли вживати молока із хворих коров. Але саме, щоб не допустити до поширення небезпеки на людей, молоко пастеризують і воно стає нешкідливе.

Дуже небезпечною недугою як для худоби, так і для людей, є туберкульоза, а навіть так звана „свинська холера". Цю останню неудгу лікують уже сульфою, а мотилицю в овець лікують вугільною смолою, яка має імя фенотіязін. Цю останню медицину придумано для винищення насікомих, але вона є більше придатна для лікування мотилиці. Більше ліків для худоби появиться після повороту вояків з війни, бо тоді звільниться багато родів ліків з воєнних шпиталів.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

У ЦІ ЧАСИ, КОЛИ ЗАХІДНІ ДЕМОКРАТІЇ

в боротьбі проти тоталітарних диктаторів шукають способів мирної співпраці народів і держав, одною з книжок справді на часі є книжка про Україну, її минуле й сучасне:

„ІСТОРІЯ УКРАЇНИ"

проф. МИХ. ГРУШЕВСЬКОГО в англійському переводі:

A HISTORY OF UKRAINE

By MICHAEL HRUSHEVSKY

СТОРІН 629 4 КАРТИ (мапи) PRICE $4.00

Для замовлення виріжте понижчий купон і зашліть зо замовленням.

ДО КНИГАРНІ „СВОБОДИ", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Посилаю осьтут _____ долярів моні-ордером (чеком) і прошу вислати мені _____ примірників Історії України проф. Михайла Грушевського в англійськім перекладі.

Імя _____

Адреса _____

Місто _____ Стейт _____

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

Коляда Центрального Комітету на акцію українців.

Думаємо, що зробимо прислугу українській громадській справі, коли проголосимо наш Різдвяний осяг. Бо часом не лише самий осяг має значіння, але теж і час, коли він зроблений. Так і тепер: Кожен завважує, що складки на конечні народні цілі так як би притихли. А в нашій громаді найшлися люди, що якраз навпаки поступають. Вони знають, що тепер не час на спокійне кивання головою, але пора „проти рожна перти" і зневіру поборювати.

Практично це показалося на праці нашого Центрального Комітету з Джерзі Ситі. Ми постановили піти з колядою на потреби Українського Конґресового Комітету і Американсько-Українського Допомогового Комітету. Послідовно підтримали цю постанову наші громадяни й громадянки; одні своєю саможертвою, тобто ті, що ходили по коляді по хатах, а другі своєю жертвою, тобто ті, що складали коляду.

І так пішли за колядою „На долах міста" Вп. Громадяни: Михайло Фурка, Іван Пельо, Володимир Попко й Антін Пельо. Вони заколядували $162. „На горах міста" ходили Вп. Громадяни: Іван Підгорецький, Іван Грабар, Михайло Мацях, а один вечір також Іван Гут. Вони заколядували $124.70. На дільниці „Лафаєт" ходили Антін Шаран і Іван Жулинський і заколядували $47. Разом принесла коляда $333.70. Крім цього Сестрицтво Пр. Діви Марії з Долини міста на своїм річнім мітинґу зібрало $12.20, то разом Різдвяна збірка з Джерзі Ситі на згадані українські центральні установи в Злучених Державах принесла $345.90.

Ці гроші пересилається як слідує: На руки касієра Українського Конґресового Комітету п. Дмитра Галичина $160.45; до касієра Американсько-Українського Допомогового Комітету п. Евгена Рогача $160.45.

Крім цього до А. У. Допомогового Комітету вислано від спомагаючих членів $25, а іменно по $5 склали: пані Стела Триценко і пп. Степан Костів, Василь Тизьо, Теодор Барна і Теодор Кіцула.

Досі Центральний Комітет Українських Товариств в Джерзі Ситі переслав до обох згаданих загальних українсько-американських установ $645.90. Це подається до відома громадянам і складається подяку, кому слід.

ЗА ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ У ДЖЕРЗІ СИТІ:

Степан Костів, заст. предс.
Володимир Ваґнер, секр.
Михайло Фурка, касієр.

МОЛОДШИЙ ПОРУЧНИК ПРИ „НЕЙВАЛ ТРАНСПОРТЕЙШЕН СКВАДРОН"

Володимир М. Зварич, член 238. відділу У. Н. Союзу в Бостоні, Масс.

Про нього пишуть з Бостону: Поручник В. М. Зварич („джюніор ґрейд") не лише осягнув своєю пильністю і здібністю свою ранґу, але ще й випередив інших своїх товаришів. Йому минуло 21 літ, має покінчену Бостон Текникал Скул, вступив до воєнної маринарки як кадет, учився в Голі Крос Каледж у Вустер, Масс., Чапел Гил Юніверситі, Норт Каролайна, а четарем („енсин") став у Пенсакола, Флорида, в серпни 1942 р. Потім як пільот був приділений до Нейвал Транспортейшен Сквадрон у Сієтл, Вашинґтон, звідти поїхав на Аласку, пішов знов до школи в Алата, Канзас і тут отримав ступень поручника; тепер виконує службу як командант літака.

Його молодший брав Евген Зварич пішов тими самими слідами, вступив до маринарки і пішов до школи як аероґрафер. Родичі обох моряків, Григорій і Магда Зварич, знані як діяльні громадяни, а всі вони є членами від. 238 У. Н. Союзу в Бостоні. **Петро Мороз.**

УВАГА! ЧЕСТЕР, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ВІЛМІНҐТОН І ОКОЛИЦЯ!

ЗЛУЧЕНІ УКРАЇНСЬКІ ОРҐАНІЗАЦІЇ В ЧЕСТЕР, ПА.

уряджують

15-ту РІЧНУ ВЕЧЕРУ

(15th ANNUAL SUPPER)

яку приготовляє СОЮЗ УКРАЇНОК, відділ 15-тий

ДНЯ 7-ГО ЛЮТНЯ 1945 (FEBRUARY 7, 1945)

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ, 4th & WARD STS.

Весь дохід призначений на будову памятника для ветеранів другої світової війни.

Вечера від години 6-тої до 9-тої. Танець від 9. до ?

Вступ $1.25. Комітет З.У.О.

20-ЛІТТЯ 204 ВІДДІЛУ У. Н. СОЮЗУ.

НЮ ЙОРК. — У неділю 4. лютого 204. відділ У. Н. Союзу відсвяткував 20-ліття свого істнування виставою комедії „Данило Чарівник". Учасників прибуло тільки, що церковна саля при 334 Іст 14. вулиці не могла всіх помістити і вони відійшли домів. Вчасі павзи виголосив промову орґанізатор У. Н. Союзу А. Маланчук і секретар відділу М. Близнак і прот. о. Л. Весоловський в справі орґанізування членів. З доходу, який іде на допомогу хорого члена, призначено $5 на А. У. Допомоговий Комітет.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КЛІВЛЕНД, О. — Збори Тов. Сокіл, від. 336, відбудуться в неділю, 11. лютого, в 1. годині попол. Просимо всіх членів прийти на збори, бо буде вибір делегата на конвенцію У. Н. С. Уряд вибраний на 1945 рік: В. Волянський, предс.; С. Постолюк, заст.; Г. Кісіль, кас.-секр., 3555 East Blvd., tel. DI 7058; Т. Кальмук, рек. секр.; контр. комісія: М. Савчак і Д. Загута; дел. до злуч. орг. В. Волянський і Г. Степанек; надз. хворих: Г. Галан, 2487 Professor Ave., tel. Prospect 0085; заст. І. Паплик; прапорщики: Д. Загута і С. Пелех. Прошу це оголошення собі заховати. — Т. Кальмук, рек. секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Уряд Бр. св. О. Николая, від. 369, подає всіх членам до відома, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 11. лютого, в годині 6. ввечір. Просимо всіх членів явитись на збори на означений час, бо буде вибір делегатів на конвенцію. Пригадуємо членам, щоби платили свої вкладки на час, бо тепер це пора затягати довг. — М. Куба, секр.

САВТ ДІРФІЛД, МАСС. — Тов. Галицька Січ, від. 207, повідомляє всіх своїх місцеви хі позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. лютого, зараз по Сл. Божій, в галі парохіяльній. Просимо всіх членів прийти на ті збори, бо буде вибір делегата і його заступника на конвенцію У. Н. Союзу. На річних зборах вибрано такий уряд на 1945 рік: В. Годима, предс.; Я. Романюк, кас.; М. Рева, секр.; Г. Чаплій, О. Сельський, контрольори; І. Сельський, М. Косцюк, хорунжі; Г. Вальчо, Е. Гранишин, опікуни хорих. — М. Рева, секр.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У списі орґанізаторів, що приєднували членів до У. Н. Союзу з нагоди його 50-літнього ювилею, а який то спис був проголошений в трьох числах „Свободи" минулого тижня, було подане імя М. Корз, а має бути М. Корж.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На цілі Конґресового Комітету жертвували: Г. Недільський переслав $25 як жертву від відділу 57 У. Н. Союзу Когос, Н. Й.; Марія Сталенк переслала $175 як жертву з доходу з вистави, яка була влаштована Злученими Жіночими Орґанізаціями Метрополітальної Округи Ню Йорку.

Коляда на працю Українського Конґресового Комітету.

Як кожного так і цього року Укр. Золотий Хрест Від. 3. в Гетремк, Міш., пішов з колядою. І не забув, що в Америці існує Укр. Кон. Комітет та потребує помочі.

Та замісць святочного желання висилаємо $25 на поміч Укр. Кон. Комітетови і бажаємо в цьому році якнайкращих успіхів.

Ю. Костюк, голова
М. Машталер, секр.
А. Дирбавка, кас.

Що писала "Свобода" тому 40 років?

26. січня 1905.

ПЕРЕКЛАД ОПОВІДАННЯ МАРТОВИЧА В АМЕРИЦІ.

В нюйорській соціялістичній німецькій ґазеті „Зонтаґсблят дер Нюйоркер Штатсцайтунг" в ч. 4. появився переклад оповідання Леся Мартовича „На торзі". По німецьки має такий наголовок: „Авф дем Маркт, Скіце авс дем Рутенішен, фон Лесь Мартович".

ЖЕРТВИ НА СТРАЙКАРЯ.

Українці з Мейфілд, Па., зложили $38.90 на страйкаря Ст. Стембрата, що сидить у тюрмі у Філядельфії. Колектували гроші: Степан Пейко і Ілько Климаш з Мейфілд. Найвищі жертви були по 50 ц., а пересічно жертводавці складали по 25 ц.

НЕ ВІЛЬНО БУДЕ ПОБИВАТИ ЖІНОК.

Конґресмен Роберт Адамс з Пенсилвенії поставив у Вашинґтоні законопроєкт, щоб не вільно було побивати жінок. У законопроєкті сказано: „Як який мужчина побє або покалічить свою жінку, то суд буде мати право засудити його на тілесну кару не вище 30 батогів, які засуджений має дістати на голе тіло". — У стейті Мериленд вже тепер існує закон, на підставі якого засуджують не на арешт а на буки мужів, які побивають свої жінки.

ВІСТИ З ЕВРОПИ.

Російські українці не перестають просити уряд за дозвіл видавати ґазети українською мовою. Так д-р Луценко з Одеси хоче видавати тижневик „Новини". У Хотині (басарабської ґубернії) внесли прохання на дозвіл видавати по українськи господарський часопис д-р Ф. Немоловський і В. Яблонський. — Українська співачка Сальомея Крушельницька буде незабаром виступати в театрі Констанці в Римі. Перший її виступ буде в опері „Аїда" Вердіого. — Польська шовіністична молодь у Львові уладила демонстрацію в честь японців з нагоди упадку російської пристані Порт Артур. Казали навіть справити собі японський прапор і обносили його по місті серед окликів „банзай!". Вечером зарядили освітлення вікон польських домів на честь Японії.

Випродаж Книжок

ІСТОРИЧНІ, СЕНЗАЦІЙНІ И ВОЄННІ ОПОВІДАННЯ,

Гавриляк Ілько: **Тернистим шляхом** ..... $ .30
Син України. Історична повість у трьох частях з ілюстраціями і мапою. Брош. $1.25
Гашек Ярослав: **Пригоди доброго вояка Швейка в Світовій Війні.** (Швейк на фронті). Авторизований переклад з чеського ..... $ .90
Гашек Ярослав: **Пригоди доброго вояка Швейка в Світовій Війні.** (Швейк в Запалю) ..... $ .90
Толстой Лев: **Відродження.** Два томи в 3-ох частинах $2.50
Ф. С.: **Бранець морського опришка.** Іст. оповідання ..... $ .35
Франко Іван: **Захар Беркут.** Автор малює історію нападу татар на село в Карпатах, якого мешканці не лише потрапляють оборонитися, але й побивають зовсім татарську орду та спинюють дальший похід татар $1.50
Кащенко А.: **Запорозька слава.** Брош. ..... $ .50
Як стати горожанином Злучених Держав ..... $ .30
Берн Юрій: **Плесом Амазонки (La Jangada).** На укр. мову переклав М. Копій. В двох частях. І і ІІ часть. Опр. $2.00
Дудко Ф.: **Глум.** Оповідання ..... $ .35
Мошкевич Борис: **Чорні Запорожці.** Зимовий похід й остання кампанія Чорних Запорожців. Зі схемами й ілюстраціями. Опр. $1.25
Чайковський А.: **Олюнка.** Опов. з життя ходачкової шляхти. Брош. $ .80
Лотоцький А: **Кужіль і меч.** Істор. повість з кінця 15 і поч. 16 віку $ .80
Мельник-Матвіїв Микола: **За рідне гніздо** ..... $ .25
Франко Іван: **З вершин і низин,** збірник поетичних творів Івана Франка. В додатку „Зівяле листя" й „Великі роковини". У біографічнім нарисі Івана Франка (написав Василь Верниволя) є 14 ілюстрацій. В оправі $3.25
петських та Перських джерел. Без нумерів. Брош. ..... $ .60
Гребінка Е.: **Чайковський.** Історична повість. Опр. $1.25
Гринченко Б.: **Соняшний промінь.** Повість ..... $ .65
Про плекання і лічення домашніх звірят. Практичний порадник ..... $ .25
Шевченко Тарас: **Кобзар,** з портретом автора, сторін 707, оправлений $2.50
Шевченко Тарас: **Твори Тараса Шевченка,** в 3-ох томах, в оправі $6.00
Магічні штуки для розваги старих і молодих ..... $ .20
Гончко Марко: **Маруся.** Повість ..... $ .45
Богдан Лепкий: **Маркіян Шашкевич,** з ілюстраціями, брош. ..... $ .35
Франко Іван: **Лис Микита.** ..... $ .50
Великий Сонник з Нумерами. Брош. ..... $ .40
Міліони Снів. Український Сонник. На підставі Халдейських. Єгипетських та Перських джерел. Без нумерів. Брош. ..... $ .60
Полянич Б.: **Кімната з одним входом.** Сензаційна повість ..... $ .50
Полянич Б.: **Товариші успіху.** Сензаційна повість ..... $ .40
Церковні Пісні з нотами, на всі свята цілого року, брош. ..... $ .50
Рахункова книжечка ..... $.50
Рідне Слово, збірка новель і оповідань українських авторів, бр. ..... $ .75
Д. Дорошенко: **Славянський Світ** у його минулому й сучасному, в трьох томах, брош. $1.25, опр. $1.50
П. Куліш: **Чорна Рада,** хроніка з 1663 року, повість з ілюстраціями, бр. 75 центів, опр. $1.00
Ю. Федькович: **Люба-Згуба,** повість, опр. ..... $ .35
І. Сорокатий: **До Складу і Прикладі** ..... $ .20
І. Хоткевич: **Камінна Душа,** повість, брош. $1.50
Чайковський А.: **Не було виходу.** Історія одної парцеляції. Оповідання з галицького життя ..... $ .25
Чайковський М.: **За силу сонця.** Фант. оповідання. Опр. $1.25
Чернява Іван: **Люди з Чорним Піднебінням.** Повість. Прош. ..... $ .40
Франко Іван: **Оповідання.** Зміст: Малий Мирон, Грицева шкільна наука. Оловець. Борис Граб і інші ..... $ .65
Чехов А.: **Оповідання.** Переклав О. Бабій ..... $ .25
Филипчак І.: **За Сан.** Іст. оповідання, 2 томи ..... $ .40
Кисілевська О.: **Швайцарія.** Короткі загальні уваги про Швайцарію. В цій книжці є багато оригінальних фотографічних знимок, так, що кожний може з неї довідатися багато про життя у Швайцарії і її промисл $2.00
Филипчак І.: **Будівничий Держави.** Історична повість з XII віку. Бр. $ .70
В. К. Т.: **ТРОПАРИК або Підручник Церковного Співу** ..... $ .30
Володимир Бартінський: **Скошений Цвіт. Виїмок з галицьких образків** $ .60
Георг Д.: **Спомини з сербського фронту.** Дивні пригоди австрійського вояка ..... $ .35
Дежеліч В.: **Софію вибрав.** Історична повість з часів візантійського цісарства. Переклав М. Фірак. Опр. ..... $ 1.25
О. Луговий: **Визначне Жіноцтво України,** бр. $1.50
Косач Юрій: **Сонце в Чигирині.** Повість про декабристів на Україні. З послівям і примітками М. Голубця. Брош. 50 ц. Опр. ..... $ .75
Короленко В.: **Серед лихих людей.** Повість ..... $ .50
Ткачук В.: **Сині чічки.** Нариси ..... $ .40
Опільський Юліян: **Золотий лев.** Оповідання ..... $ .30
Підмогильний В.: **В епідемічному бараці.** Нарис. Цей нарис молодого талановитого автора малює як неможна краще атмосферу, в якій живе сучасне покоління на Україні ..... $ .30
Самчук У.: **Волинь.** Том І. **Куди тиче та річка.** Брош. $1.50
Том ІІ. **Війна та революція.** Брош. $1.75
Дойль К. (7 книжечок): 1. **Душогубство в Абей Ґрондж.** 2. **Пестра Стяжка.** 3. **Захований Клейнод.** 4. **Чоловік з Близною.** 5. **Вітятий палець.** 6. **Шість Наполеонів.** 7. **Танцюючі фіґури** ..... $ .75
Дудко Ф.: **Краса життя.** Оповідання ..... $ .20
Кервуд Д.: **З тавром убийника.** Повість, переклав М. Лотоцький. Є це книжка пригод благородного чоловіка, закинутого судьбою в дику країну північної Канади ..... $ .80
Лепкий Богдан: **Писання Богдана Лепкого,** з портретом автора і з нарисом його літературної діяльности, написаним В. Верниволею. Том І. Вірші, том ІІ. Проза. В полот. опр. $5.00

УВАГА! Повищі книжки продаємо по цінах тут поданих — без опусту.

Замовлення разом з належитістю слати до:

"SVOBODA"

P. O. Box 346 Jersey City, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—BErgen 4-0237—BAyonne 3-0582

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Сущні робітники обовязані мати посвідку, що вони є до розпорядимости. При переношенню до менше сущних робіт мусять мати крім цього згоду „Юнайтид Стейтс Емплоймент Сервіс". „Критичні робітники потребують теж обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Досвід непотрібний

ЯК

ПОРТЕРІВ

І

РОБІТНИКІВ

ДОБРА ПЛАТНЯ

ПОСТІЙНА РОБОТА

Робітники з важної воєнної роботи мусять мати доказ звільнення

FEDERAL TELEPHONE & RADIO CORP.

691 BROAD STREET, NEWARK, N. J.

ПОРТЕРІВ
РОБІТНИКІВ
ФАЄРМЕНІВ

ЛАРСЕНСУ НЕ ТРЕБА

СУЩНА ВОЄННА РОБОТА

ДЕННА И НІЧНА ПРАЦЯ

ДОБРА ПЛАТНЯ

НАГОДИ НА АВАНС

W M C Правила заховуємо

FEDERAL TELEPHONE & RADIO CORP.

360 THOMAS ST., NEWARK
1226 SO. BROAD ST., NEWARK
100 KINGSLAND ROAD, CLIFTON, N. J.
39 CENTRAL AV., EAST NEWARK, N. J.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Сторожа Дому
30 родин дім. $100 місячно з 3. кімнатами, перший поверх. Гарні сусіди. Телефонуйте BU 2-8772

Мужчин — стала робота:
при товарах у фабриці фарб
Звич. почат. платня; треба звільнення.
Valentine & Co.
Jacobus Ave., South Kearney, N. J.
Mitchell 2-4370.

Автомобілевого механіка стала праця
висока платня і бонус
добрі робітничі умовини
Kearny Motors
23 Kearny Ave., Kearny, N. J. -
Kearny 2-2113; W M C Rules Apply.

ПОМІЧНИКІВ
до щіпінг і ресівінг руму
також помагати вкладати і викладати з троків. Укладати інтервю кличте:
Mrs. E. Langberg — Belleville 2-4480

Помічників різникам
цілий час, або кілька годин. Уряд Злучених Держав потребує безкостяного мяса. Ми потребуємо помічників. Голоситься особисто:
R & S Markets
152 Orange St., Newark, N. J.

ОПЕРЕЙТОРІВ
НА КІЛЬКА ГОДИН ДЕННО
Направляти військові уніформи
від 6 попол. до 10 ввечір
Цілий день у суботу, як схочете
$1—$1.50 НА ГОДИНУ
Праця від штуки
KENT STORES
1745 Cross Island Blvd.
Whitestone. Flushing 3-5000
(Бертіь Beechhurst bus з Main St., Flushing до 18th Ave.)

ЖАРТИ

Перепродував украдений автомат.

Автоматичні ресторани Горн і Гадарта втратили останнього року срібного начиння вартости $100,000. Коли управителі не могли дати собі ради з безупинною втратою ложочок та ножів, замовили поліційних детективів, щоб слідили за тим, де подівається срібне начиння. Штука вдалася. Детектив підглянув, як один „добродій" сховав ложочку до кишені. У його домі віднайшли 31 тузинів ложочок, які він закрав упродовж двох днів, ховаючи їх під широкий плащ, щоб перепродати їх торговцям уживаного начиння. Арештованого, 64-літнього Йосифа Лінча, випустили з слідчої тюрми за порукою $1,500.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

ПІСЛАНЦІВ
до легкої цікавої роботи
Постійна праця
ДОБРА ПОЧАТКУЮЧА ПЛАТНЯ
з овертаймом, як бажаєте.
Знаменита повоєнна нагода.
ГОЛОСИТИСЬ F. A. RINGLER CO.
40 Park Place, N. Y. C.

ВІНДОКЛІНЕРІВ, першої кляси апартамент гавз; найвища платня добрі tips. **Dandy,** 465 — 4th Ave., at 31st St., N. Y. C.

ОПЕРЕЙТОРІВ
Досвідчених
Направляти військові уніформи
Праця від штуки
$50—$75 ТИЖНЕВО
ТАКОЖ ОВЕРТАЙМ
KENT STORES
1745 Cross Island Blvd.
Whitestone. Flushing 3-5000
(Бертіь Beechhurst bus з Main St., Flushing до 18th Ave.)

FREIGHT HANDLERS
ДЕННА ПЛАТНЯ
Час і пів після 8 годин
PENNSYLVANIA RAILROAD
Голоситься 275 Bowery або
Room 204, 110 W. 42nd St., N. Y.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ОПЕРЕЙТОРОК
Досвідчених
Направляти військові уніформи
Праця від штуки
$50—$75 ТИЖНЕВО
ТАКОЖ ОВЕРТАЙМ
KENT STORES
1745 Cross Island Blvd.
Whitestone. Flushing 3-5000
(Бертіь Beechhurst bus з Main St., Flushing до 18th Ave.)

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МІНЕАПОЛІС, МІНН. — Тов. Запорозька Січ, від. 385, подає до відома всім членам і членицям, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. лютого, зараз по Сл. Божій, в церковній гали. 312 — 6. Ене. Н. Е. Буде вибір делегата. Тепер є добра нагода вступити в члени У. Н. Союзу. — П. Греськів, предс.; О. Шабатура, кас.; О. Козак, секр.

ГЕМТРЕМК, МІШ. — Повідомляємо членів і членок Тов. ім. М. Шашкевича, від. 94, що збори відбудуться в неділю, 11. лютого, в годині 12:30 пополудні точно, під ч. 2376 Грейлінг Ене. Збори відбудуться о годину скорше, бо сала Клюбу занята іншими. Тому просимо членів прийти на час, бо є важні справи до рішення і буде вибір делегата на конвенцію У. Н. Союзу. Далі просимо членів і членок принести свої адреси або число телефону, коли хочете скоршого порозуміння з урядом відділу. Також просимо привести на ті збори нових кандидатві в члени У. Н. Союзу. — За уряд: Н. Машталер, предс.; В. Крушельницький, фін. секр.; Ю. Крук, кас.; А. Патра, рек. секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Бр. св. Юрія, від. 379, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться 11. лютого, в годині 12:30 пополудні, в Домі Відділів, 845 N. Вестерн Ене. Просимо членів прийти на збори, бо буде вибір делегата і заступника на конвенцію У. Н. Союзу. Є також інші справи до полагодження. — За уряд: І. Бодик, предс.; М. Фединський, кас.; В. Пилипів, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє членів і члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. лютого, в год. 1. пополудні, в У. А. О., 2965 Карпендер ул. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде вибір делегата на конвенцію У. Н. Союзу. — За уряд: М. Головчак, предс.; Т. Солодкий, кас.; Д. Ферлей, секр.; П. Андрушків, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Уряд Бр. Сош. св. Духа, від. 237, повідомляє своїх членів, що звичайні рбори відбудуться 11. лютого, в гали де звичайно, точно в 2. годині пополудні. Просимо членів прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження і буде вибір делегатів на конвенцію. — За уряд: Н. Бронецький, предс.; Т. Крика, кас.; Д. Яворський, секр.

AMBRIDGE, PA. — The monthly meeting of the U. N. Association Br. 161, will be held February 10, at 7:00 P. M., at their Club Rooms, 600 Glenwood Ave. All members are urged to attend as a delegate will be elected to attend the National Convention. — A. Jula, Secr.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

Дівчат — при полот. блюзках. WMC правила заховуємо. **Halsey Dress,** 263 Halsey St., Newark.

Дівчат—Хлопців
легка фабр. робота; добра платня;
40 год. тижнево і овертайм.
J. & R. Weiss, 30 E. 10 St., N. Y. C.

Молодих Дівчат
Малювати очі ляльок
Добра платня — Стало
Block Doll Co.
217 Grand St., N. Y. C.
Телефон Canal 6-3077

Zig Zag оперейторок і до легкого простого шиття; приємна робота; також Applique cutters, добра платня, стало; W. M. C. правила заховуємо 6115 Broadway (rear), West New York, N. J. Telephone Union 5-2341

Дівчат у віці понад 16 до легкої фабричної роботи. Цілий час або кільгодин. **Nash Mfg. Co.,** 45 Morris St., Jersey City.

ДІВЧАТ ЗАВИВАТИ
І ШИТИ „РОЛЕСИ"
Голоситись **Columbia Mills Inc.**
629 Grove St., Jersey City
W M C Rules Observed.

Дівчини або жінки, вечірня робота, в лончонет, години які схоче, голоситись особисто: **Academy Luncheonette,** 243 Elizabeth Ave., Newark, N. J.

ОПЕРЕЙТОРОК
НА КІЛЬКА ГОДИН ДЕННО
Направляти військові уніформи
від 6 попол. до 10 ввечір
Цілий день у суботу, як схочете
$1—$1.50 НА ГОДИНУ
Праця від штуки
KENT STORES
1745 Cross Island Blvd.
Whitestone. Flushing 3-5000
(Бертіь Beechhurst bus з Main St., Flushing до 18th Ave.)

Потрінбо дівчат, легка роб. при жіночих пакетах, добра платня. **Kimmel-Kahn Corp.,** 65 E. 9 St., N. Y. C.

МІКІСПОРТ, ПА. — Тов. Запорозька Січ, від. 132, подає до відома всім членам і членицям, що **річні збори** відбудуться 11. лютого, в гали під церквою, зараз по Сл. Божій. На деннім порядку буде звіт урядників і контрольорів за 1944 рік, вибір уряду на 1945 рік і вибір делегата і заступника на конвенцію та інші справи. Тому, що члени не прийшли в січні на збори, уряд накладає на неприявних на цих зборах членів кару $2, а урядник $3. — За уряд: Г. Куніцький, предс.; П. Несторович, кас.; Д. Сова, фін. секр.; В. Кочкодан, рек. секр.

MAHANOY PLANE, PA. — St. Dymitrius Society, Br. of U.N.A., meeting will be held Sunday, Febr. 11, at 1 P. M., in St. John's Ukrainian Church Hall at Maizeville, Pa. All members are requested to attend this meeting. A delegate to the convention will be elected. — John Galida, Sec.

ҐЕРІ, ІНД. — Відділ 100 повідомляє всіх своїх членів, що звичайні місячні збори відбудутвся в неділю, 11. лютого, в 2. годині пополудні, в International Institute, 321 West 15th Ave. Є важні справи до полагодження і вибір делегата та заступника на конвенцію. Ті члени, котрі не можуть прийти на збори, щоби були ласкаві переслати свої вкладки перед 25-тим кожного місяця. — Заряд Тов.

БРІСТОЛ, КОНН. — Тов. ім. І. Франка, від. 390, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться, в неділю, 11. лютого, точно в годині 2. пополудні, в Українськім Клюбі на Міханік ул. в Форествіл, Конн. Просимо всіх членів і члениць прийти на ті збори, бо буде вибір делегата на конвенцію У. Н. Союзу. — За уряд: О. Каламін, предс.; І. Прохницький, кас.; І. Бугрин, секр.

МОНЕСЕН, ПА. — Повідомляємо членів Бр. св. Ап. Петра й Павла, від. 338, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. лютого, в год. 2. пополудні, в Українській Гали, 213 Скунмекер Ене. Всі члени мають явитися на ці збори, бо буде вибір делегатів на конвенцію У. Н. Союзу. — За уряд: І. Фаль, предс.; П. Янковський, кас.; М. Куць, секр.

ВИНДЗОР, ОНТ. — Подаємо до відома членів відділу 341, що місячні збори відділу відбудуться в неділю, 11. лютого, в год. 2. пополудні, в салі У. Н. Дому, 1039 Отава вул. На зборах буде вибір делегата на конвенцію У. Н. Союзу та інші дуже важні справи. Заряд просить прийти на час. — М. Гладиш, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Тов. Мир, від. 324, повідомляє всіх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. лютого, в домі Укр. Громади при 23. і Брави ул., в 6. год. ввечір. Є недокінчені справи з минулих зборів і буде вибір делегата на конвенцію У. Н. Союзу, тому кожний член і членця повинні бути на тих зборах. — О. Горохівський, предс.; П. Максимович, кас.; М. Туркот, секр.

БРІСТОЛ, ПА. — Тов. Просвіта, від. 362, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів і члениць, що збори відбудуться 10. лютого, в У. Н. Домі, 111 Фултон ул., точно в 8. годині ввечір. Обовязком є всіх членів явитись на ці збори, бо буде вибір делегата і його заступника на конвенцію. Також контроля дасть свій звіт. — За уряд: М. Лешак, пр.; М. Васюрка, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Звичайні місячні збори Бр. св. Ап. Петра й Павла, від. 102, відбудуться в неділю, 11. лютого, в церковній галі св. Петра й Павла, 2280 В. 7. вул., по 3. Сл. Божій. На цих зборах буде вибір делегатів на конвенцію У. Н. Союзу. Просимо всіх членів прийти на ці збори. — За уряд: Н. Бусько, предс.; В. Жук, кас.; Н. Олексик, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 291, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. лютого, в У. Н. Домі, 2255 В. 14. вул. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде вибір делегата на конвенцію У. Н. Союзу. — В. Гузіль, секр.-кас.

МЕНВІЛ, Н. ДЖ. — Збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, відбудуться в неділю, 11. лютого, в 2. годині, в Набожинського. На річних зборах одобрено старий уряд на 1945 рік. — І. Шегера, предс.; Д. Фелина, кас.; Н. Лісний, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. У. Н. Союзу, від. 292, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. лютого, в годині 12:30 пополудні, в гали У. Н. Дому, 4655 Мартін ул. Кожний член обовязково повинен прийти на збори. Кожний член обовязково має дати коляду. Просимо членів не затягати з плаченням місячни хвкладок, бо тепер кожний працює. Січень проминув, а ми ані одної дитини не записали до відділу. Тому в лютім мусимо це надолужити. — І. Форись, предс.; П. Кізел, секр.; І. Андрусевич, кас.

ЛІТЛ ФОЛС, Н. Й. — Тов. Зап. Січ, від. 330, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що збори відбудуться 11. лютого, в 2. годині пополудні, в гали У. Н. Дому. Просимо членів явитись на означений час, бо по надзвичайних зборах відбудуться місячні збори і буде вибір делегата і заступника на конвенцію. Уряд відділу на 1945 рік є той самий, що був у 1944 році. — Н. Паламар.

КОТСВІЛ, ПА. — Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 248, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. лютого, в церковній гали, зараз по Сл. Божій. Обовязком кожного члена є прийти на ці збори, бо буде вибір делегата і його заступника на конвенцію. Взиваємо довгуючих членів прийти і вирівнати свої довги, бо інакше будуть суспендовані. — М. Пик, предс.; М. Маскула, кас.; М. Кобилянський, секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. — Звичайні місячні збори Тов. Згода, від. 294, відбудуться в суботу, 10. лютого, в годині 8. ввечір, в гали де все. Обовязком є всіх членів прийти на означений час, бо будуть важні справи до полагодження і буде вибір делегата на конвенцію. — І. Король, предс.; Д. Гуминюк, кас.; Я. Салій, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 352, повідомляє всіх своїх членів і члениць, що звичайні збори відбудуться в неділю, 11. лютого, в годині 2. пополудні, в гали Ukrainian Catholic American Citizens Society, 2nd & Thurlow St. Просимо прийти на ці збори, бо маємо дуже важні справи і буде вибір делегата на конвенцію У. Н. Союзу. — За уряд: В. Ділявський, предс.; С. Мелько, кас.; М. Гавриляк, секр.

ШАРОН, ПА. — Тов. Вільна Україна, від. 386, буде мати місячні збори в неділю, 11. лютого, в парохіяльній галі, 389 Клард Стріт, зараз по Сл. Божій. Просимо членів прийти на ці збори, бо буде вибір делегата на конвенцію У. Н. Союзу. — За уряд: Д. Кучмак, предс.; І. Лисогір, кас.; А. Попов, секр.

ЛАНКЕСТЕР, Н. Й. — Бр. св. Василія Вел., від. 87, повідомляє члнів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. лютого, в гали парохіяльній при Елікот Ровд. На цих зборах виберемо делегата і його заступника на конвенцію У. Н. Союзу. Уряд просить членів прийти на ці збори. — За уряд: К. Купер, предс.; І. Окаль, кас.; Н. Трояновський, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — На річних зборах Тов. ібм. І. Франка, від. 334, вибрано такий уряд на 1945 рік: М. Задерецький, пр.; В. Юрчишин, заст.; С. Морозович, фін. секр. і кас.; І. Жук, рек. секр.; В. Юрчишин, огл. хворих; В. Тритяк, В. Репожинський, М. Когут, контрольори; М. Задерецький і В. Тритяк, предст. до Злучених Тов. і Бр. Адреса огл. хворих: Василь Юрчишин, 1211 Starkweather Ave. Місячні збори відбудуться 11. лютого в 1. годині пополудні в У. Н. Домі. Просимо всіх членів прийти на ці рбори, бо є важна справа. Буде вибір делегатів на конвенцію У. Н. Союзу. — М. Задерецький, предс.; С. Морозович, секр.-кас.; І. Жук, рек. секр.

ГУДСОН, Н. Й. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 476, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. лютого, зараз по Сл. Божій, в гали, парохіяльній на Сават Секонд Партішон ул. На тих зборах буде вибір делегата на конвенцію, тому обовязком кожного члена є бути на цих зборах. — Уряд.

ТАМАСТОН, КОНН. — Тов. Укр. Січ, від. 421, повідомляє всіх членів, що збори відбудуться 10. лютого в 8. годині ввечір, в Укр. Гали на Проспект ул. Просимо всіх членів прийти на ті збори, бо маємо вибрати делегата на конвенцію У. Н. Союзу. — За уряд: А. Береза, предс.; Т. Михньов, кас.; Й. Шеремета, секр. Адреса секр.: Jos. Sheremeta, Box 165, Thomaston, Conn.

КЛІВЛЕНД, О. — Тов. Запорозька Січ, від. 251, повідомляє своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. лютого, зараз по Сл. Божій другій, в Школі. Просимо явитися на означений час, бо маємо важні справи до вирішення і буде вибір делегата на конвенцію У. Н. Союзу. — За уряд: Я. Яніївський, предс.; Й. Керик, секр-кас.

ТИМИНС, ОНТ. — Річні збори Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 456, вибрали 14. січня такий уряд на 1945 рік: М. Пашин, предс.; І. Божик, заст.; В. Воркивич, секр.; В. Пласконіс, заст.; М. Мельник, кас.; І. Новосад, А. Божик, С. Пласконіс, опікуни хворих; П. Могилюк, П. Малий, контрольна комісія. Лікарем остається д-р М. Міллер. Місячні збори будуть відбуватись в другу неділю в місяці, в 3. годині пополудні, в Домі Філії У.Н.О., 74 Елм ул., північ. Просимо членів бути точними і виконувати свої принадежности супроти свого уряду і відділу. — Воркивич, секр.

ЯКІ КНИЖКОВІ
КАЛЕНДАРІ
можна набути в Сурмі?
Календар НОВОГО ШЛЯХУ $0.55
Календар УКР. ГОЛОСУ .. 0.50
Календар Провидіння .. 0.60
Календар СУРМИ (ювилейний) .. 1.00
Всі за $2.50
Адресуйте:
SURMA
11 E. 7 ST., NEW YORK 3, N. Y.

ЖОЛУДКОВІ ЗАБУРЕННЯ
болякя, печінка, жовч, міхур і інші жолудково-кишкові болі мусять і повинні бути лікувані.
ФЛЮОРОСКОПІЧНА
ЕГЗАМІНАЦІЯ
Х-ПРОМІННЯ $1.00
Лябораторна проба, коли вказана, забезпечує докладне визначення хвороби.
Поради обіймають: Минувшину, фізичну провірку, тиснення крови, діягнозу, провірку серця, легенів. і органів у животі
КРОВ Й ШКІРА
недуги міхура й нирок лікується найодерніщими й науковими методами. Наші знаряди і прилади є незвичайно докладні.
НЕРВОВИЙ СТАН
як: подразнення, заворот голови, втрата рівноваги, ослаблення мускулів, брак енергії або життевої охоти, безсонність і дрожання серця вимагають нашої поради.
РОЗДУТТЯ ЖИЛ І БОЛЯЧКИ
все те лікується скоро й без болів без утрати часу в праці або дома. Нема вирізування ні операцій.
ПРОПУКЛИНА
й болі хребтового кіпця
без різання, без випалювання, без болю. Болячки відходової кишки, заблькування крови, щілини, прурітус (сверблячa пропуклина) і інші недуги хребта лікується нашою лагідною всесторонною методою.
Хронічні недуги науково лікується за низькою заплатою.
Hill Medical Office
26 HILL ST., NEWARK 2, N. J.
One Block from Newark City Hall
Hours: 9 A.M. to 4 P.M., 6 P.M. to 8 P.M. Tues. and Thurs.: 9 A.M. to 5 P.M. Sun., Hol.: 10 A.M. to 1 P.M.

ДАРОМ
ВИШЛЕМО КОЖНОМУ ЗРАЗОК
(SAMPLE)
КАРПАТСЬКОГО ЧАЮ.
з найліпшого гірського зілля, на недомагання жолудка, печінки і нирок. Велика пачка коштує 50¢.
● ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ, природне средство припоручають тим, що терплять на впертий кашель, біль горла і задуху. Пачка коштує 50¢.
● ЗІЛЛЯ НА БОЛЮЧІ НОГИ. Дуже помічне. Як його уживати, надруковано на баксі. Велика пачка 50¢.
● МІШАНІ КОРІННЯ, на нестравність, брак апетиту, корчі. Добре також на запах до горівки. Пачка 50¢.
Маємо всякі лічничі зілля, листя, цвіт, кору, ягоди, коріння, ладан, живицю і т. д.
Замовлення посилайте на адресу:
UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 4th St., New York, N. Y.

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга щира і чесна
801 SPRINGFIELD AVENUE,
corner Harrison Place
IRVINGTON, N. J.
Phone: ESsex 3-9090

ЛІКУЄМО ХРОНІЧНІ НЕДУГИ
ШЛУНКА, ШКІРИ, НЕРВІВ
ГЕМОРОЇДИ Й ІНШІ ЗАПАЛЕННЯ КУТНЬОЇ КИШКИ
Нирок, міхура, шлунка і внутренностей забурення. Катар і хронічні болякя, біль у кріжах, загальне ослаблення і хронічний ревматізм і сяятику. Лучі Екс, есзамінація крови і мочі запевняє докладну діягнозу і відповідне лікування. Застрикування, коли вказане. Зайдіть сьогодня на пораду. Мужчин і Женщин лідуємо модерними методами зо скорою полекшою.
Всі хронічні недуги лікуємо науково.
ОПЛАТА УМІРКОВАНА — МЕДИЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ $2.
DR. ZINS (28-літне заведення)
110 EAST 16 STREET, N. Y. — NEAR UNION SQUARE
Щоденно від 9. т. рано до 7. т. вечр. У неділі від 9. рано до 2. попл.

$150.00 І вище ЦІЛИЙ ПОХОРОН
ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ
KANAI KAIN
FUNERAL HOME
433 STATE STREET,
PERTH AMBOY, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4648

БЕЗПЕРЕЧНО. ТАК!
Наша репутація про посмертну обслугу найкращої якости є загально відома; що наші услуги можна дістати за дуже скромну суму — це вже менше знане.
Поправді, то наші ціни є незвичайно помірковані; все такі, на які стати кожну родину, котра до нас навідується.
STEPHEN J. JEWUSIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS
77 Morris St., Jersey City Phone: BErgen 4-5989
34 E. 25th St., Bayonne Phone: BAyonne 3-0540

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низькій як $150
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-8868
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 Prospect Avenue,
(cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel.: MElrose 5-6527

ТАРЗАН, ч. 1120. Тільки мерці.

Того вечора вчені зібралися, або одержати подяку Гітлера за те, що навчили Торвальда наслідувати Тарзана.

„Ви всі знаєте великий секрет", почав промову Гітлер. „Тайну„ що рішить мою будучність".

Він обернувся до професора Малінуса: „Чи це правда, що просто кожну людину можна заставити зрадити тайну, якщо вжити відповідних засобів?"

„Так, мій вожде, є засоби"...

„Отже — тільки мерці не зраджують".